

sala actual, on celebrava cada dia i passava el temps llegint. Res queda de l'altar i els llibres, perquè uns dies es cregueren compromís; pergamins, antiqüitats, papers i altres foren cremats en la passada guerra, davant a l'era.

Na Raimunda era de Can Sora, a La Roca, casa gran i molt vella, actualment dels Uñó. En casar-se, el germà restà a la casa i la seva vida, molt particular, cal ésser contada pel seu interès, vàlua i relació. Als seus 25 anys era un senzill pagès. Conegué i s'enamorà de la filla d'un arquitecte de Barcelona. Es casaren, i llavors el sogre el convencé que fos també arquitecte. Estudià i ho logrà, i bé. Fou Arquitecte municipal de Barcelona i contribuí fort a l'Exposició Universal de 1888, en el projecte i construcció de l'Arc de Triomf, de l'Aurora Boreal, La Cascata i el llac i molts altres edificis, tals la Caserna de Cavalleria del carrer Comerç Es casà tres voltes. La primera muller, esmentada, té el retrat aquí a la casa, i més endavant en parlarem.

Tot això dit s'escaigué vivint ja a l'actual casa, però no fou pas la primera. Els avant-passats d'en Genís venien de Can Gris, de quina casa en resten sols unes pedres, sobre el que fou camí vell del Flix i pràcticament sobre el camí nou, més ample. I encara guarden tradició d'una altra casa que fou abans, la Casa Vella, de la qual no en queda rastre.

No cal insistir, ja ho he fet altres vegades, que la mentalitat d'avui troba difícil de comprendre el que eren, llavors, les cases, i la vida que s'hi duïa. Poc més que barraques, i la justesa, tocant la misèria. Sinó, seguiu el que la tradició ens conta.

Dels avant-passats, sense nom ni història, un d'ells, pagès, protagonitzà una tasca ben representativa. Amb el seu burro, la cendra que feia la portava a Barcelona, a vendre-la, ja que amb aigua feien el lleixiu, la bugada d'aleshores. Dos dies d'anar i tornar; al burro no li faltaria herba, ell tornaria amb dos o tres rals, d'aquells, que valien més, però ben poc...

Record d'altre que fou fuster al poble. Tot justesa. Foren anys en que vengueren terres, quedant reduïts al mínim. Fou a partir d'en Genís que es tornà a engrandir la finca amb compres.

Es d'ací, de Can Gris, que venen els Uñó. Els primers de can Madró o Galderich eren nascuts de can Gris. També a Can Pep i Can Peraire, que sortiren de Can Galderich. I altres Uñó que avui són a Ripoll, a Caldes i Barcelona.

La millora dels temps, el treball i forma de vida desplaçaren els Uñó a la casa actual, millor, junt als conreus i que després descriurem.

Passem ja als pares de l'amo d'avui, en Joan. Foren Josep Uñó Calderó i Na Teresa Calderó Camps, cosins germans. Ella era de Barcelona, però, com tots, provinent de Can Calderó d'Alella, casa antiga i noble, escut d'armes, llavors propietaris de Can Sora.

En Josep fou pagès, nascut a la casa. Engrandí la finca, quasi el doble del que la trobà, deixant-la tal com és ara. Fou jutge, alcalde, caixer de la Germandat de Pagesos, sense treure'n mai un ral. Quan tenia d'anar a Barce-